

Midler skulde gives en Anvendelse i den Retning, men det er ogsaa sleet fra selve Folke-repræsentationens Side, idet der engang fra den daværende Follerepræsentations Side, Stænderne, er gjort et udtrykkeligt Forslag om, at der paa Sorø Academies Gods skulde oprettes et theoretisk-praktisk Institut for Landbovidenskab, men, som det ærede Medlem for Rjøbenhavns 5te Valgkreds (Wille) fremhævede, skulde det ogsaa være paa Sorø Gods, og det blev netop motiveret derved, at man fandt, at Eleverne der vilde kunne gjøre sig mere bekendte med Landlivet og forene det Theoretiske med det Praktiske. Dette er ikke sleet; man er kommen bort deraf og har istedetfor anlagt et saadant Institut her ved Rjøbenhavn. Nu kunde det dog vel siges, at der er noget Slægt-skab i Underviisningen, idet man tidligere har paapeget, at Sorø Academi skulde forfølge saadanne Underviisningsformaal, men desuagtet ligger selve denne Underviisning og hvilkenso-m helst anden Underviisning, thi man er jo gaaet hele Underviisningsgebetet rundt, ingenlunde Sorø Academi saa nær efter dets Stiftelse som det lærde Skolevæsen. Det var det oprindelige Niemed derved; men hvad var saa naturligere, end at man, istedetfor de Midler, der hidtil vare tilflydte den lærde Skoleunderviisning af Statsklassen, eller i saa stor en Grad, som det skeer ved indirecte Midler, lod den tilflyde af Sorø Academies Midler? Saa fik man en Anvendelse for et saadant Overstud, der nærmest kunde svare til Hensigten. Det lader sig, som sagt, ikke gjøre for Tiden; men dersom man nu gaaer hen og slaer fast, at Sorø Academi skal anvende 48,000 Rd. til Almueskoleunderviisningen og en Deel til Landbohøjskolen, og paa andre Maader disponerer over dets Midler, saa vil man senere have Bæmskelighed ved at komme bort deraf og at kunne anvende disse Midler til andre nærmere bestæmte Niemed. Dette er Grunden, hvorfor jeg mener, at man for Tiden recnt burde afholde sig fra at give Sorø Academies Overstud en Anvendelse i de Retninger, der her ere foreslaaede, hvad der saa end kunde tale deraf.

Det er her bestandigt fremhævet, at den eneste Grund, hvorfor man vilde forhøje Con-

tingentet ved de lærde Skoler og i Righed dermed ogsaa overføre denne Forhøielse paa Sorø Skole, skulde være den finantfælle; man vilde derved søge at skaffe flere Midler tilveie. Det er nu allerede et Spørgsmaal, om man derved skaffer flere Midler tilveie, ialtfald i den Grad, der tilsigtes, thi det er jo dog muligt, at den forhøiede Betaling kan nøde Flere til at lade være at lade deres Vørn søge denne Veie. Det er imidlertid Noget, jeg ikke videre skal forfølge, men jeg har bestandigt opfattet Forholdet saaledes, at dette ikke er den eneste Grund, hvorfor man forhøier Skolecontingen-terne, men at de ogsaa forhøies for at tilveiebringe en Concurrencelighed mellem Statens og de private Underviisningsanstalter. Det er en bitterlig Sag og en vunden Erfaring, at private Anstalter ikke have kunnet friste deres Tilværelse længere, fordi de arbejdede under værseligere Bilkkaar end Statsinstitutterne, der give en billigere Underviisning, saa at altsaa Forældrene ofte af den Grund sætte deres Vørn i disse. Dette Forhold hæves nu, idet man søger mere og mere at forhøje Underviisningsbetalingen og gjøre den mere tilsvarende i alle de lærde Skoler; men dersom der bliver en Undtagelse med Hensyn til Sorø Skole, saa nyder den derved en Begunstigelse, som igjen svækker den Righed, man har søgt at tilveiebringe mellem de offentlige og private Skoler ved at forhøje Skolecontingenterne.

Hvad angaaer den Seminariestrud, der her saa levende er ført, da skal jeg ikke blande mig deri, skjøndt der ogsaa ligger et Seminarium i min Valgkreds.

Winther: Det ærede Medlem for Rjøbenhavns Amts 6te Valgkreds (Steen) gjorde igaar med saa megen Bestemthed Indsigelse imod den Anstuelse, der var fremsat af det ærede Medlem for Ribe Amts 5te Valgkreds (Høgsbro), om Anvendelsen af Sorø Academies Midler og andre lignende Instituters særlige Fonds —, en Anstuelse, jeg erklærede, at jeg ganske tiltraadte — at jeg finder mig foranlediget til igjen at modsig ham, men jeg skal gjøre det saa kort, som muligt, da Tiden er saa langt fremrykket. Jeg skal i denne Henseende bemærke, at der i flere Finantsubvalgsbetænt-